

EMO'dan...

Mahir Ulutaş
EMO 48. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli Meslektaşlarım,

Ülkemiz tarihinin en büyük deprem felaketini yaşadı. Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa'yı etkileyen depremlerde meydana gelen yıkımlar sonucu on binlerce insanımızı yitirdik, kimi yerleşim yerleri tamamen yok oldu. Yıllardır bilimi ve tekniği hiçe sayan kentleşme politikaları, imar afları, yapı denetiminin özelleştirilmesi gibi insan hayatının önüne geçen rant hırsının bedeli çok ağır ödendi.

Deprem sonrasında arama kurtarma çalışmalarında yaşanan rezalet, beceriksizlik ve insanlarımızın günlerce enkaz altında kurtarılmayı beklemesi acımızı daha da artırdı. Kurumlar arasındaki koordinasyonsuzluk, haberleşmenin kesintiye uğraması ve üstüne kiş koşullarının eklenmesiyle durum kontrolden çıkarken, bölge halkı tamamen çaresiz kaldı. Vatandaşlar birçok yerde enkaz altındaki yakınlarını kendi imkânlarıyla çıkarmaya çalıştı. Organizasyonsuzluk, bölgeye gönderilen yardımların ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasında da sıkıntılara neden oldu.

İnsanların yuva bildikleri evleri mezar olmuşken veya ortada kalmış, yoğun kar yağışı ve soğuk hava nedeniyle donma tehlikesi yaşıyorlarken, "insanlığı sorgulatan" olaylara da şahit olduk. Yardımlaşma kuruluşu olması gereken Kızılay'ın elindeki çadırları sattığını, acısını isyanını dile getiren depremzede yurttaşlara iktidar temsilcileri tarafından hakaretler edildiğini, hatta iftira davaları açıldığını, yardım faaliyeti yürüten sivil girişimlerin hedef alındığını, enkaz altındakilerin yardım çılgınlıkları attığı sosyal medya platformlarının engellendiğini gördük. Tüm bu yaşananlar, 20 yıldır iktidarda bulunan AKP ve tek adam rejiminin, sistemde yarattığı kırılma ve Türkiye'yi sürüklediği çöküşü net biçimde ortaya koydu.

Depremzedelerin çadır, yiyecek, su, ısınma, tuvalet gibi en temel ihtiyaçlarını bile karşılayamayan iktidar, hiç utanmadan "1 senede yeni binalar yapma" sözü verebildi. Hatta hızla ihaleler yapıp, çalışmalara başlandı. Oysa yapılaşmak için artçı depremlerin geçmesinin beklenmesi ve ayrıca yeni kentlerin bilimin ve teknolojinin ışığında inşa edilmesi gerekiyordu. Bu denli hızlı bir yapılaşma ve "adrese teslim ihaleler" olduğu yönündeki söylemler depremden yine ders alınmadığını gösterirken, belirli kesimlere rant sağlanmasının amaçlandığı iddiaları ortaya atıldı.

Defalarca söyledik; deprem bir doğa olayıdır, insanı deprem değil, binalar öldürür. Depreme hazırlıklı olmak yer seçiminden başlayarak imar planlarının afet riskine göre hazırlanmasına, içinde yaşadığımız binaların tasarım, inşa, denetim ve bakım süreçlerine, halkın deprem konusunda eğitilmesine, deprem öncesi, deprem esnası ve sonrasında yapılacak çalışmalara kadar geniş bir halkayı kapsar. Bu halkanın herhangi birindeki zayıflık, diğer önlemleri de işe yaramaz kılar.

Türkiye bir deprem ülkesidir. Dolayısıyla depremin yaratacağı yıkım ve can kayıplarını önlemenin ve en aza indirmenin tek yolu gerekli önlemlerin alınması ve kamunun bu önlemleri uygulayacak bir yapılanmayı oluşturmasıdır. Oysa 1999 yılındaki Marmara Depremi'nden hiç ders alınmadığı, bırakın önlemi aksine kaçak ve güvenliksiz yapılaşmanın teşvik edildiği ve deprem vergilerinin de başka alanlarda kullanıldığı açıkça ortaya çıkmıştır.

Yaşanan felaketin ve yitirilen onca canın sorumlusu, geçmişten bugüne bilimsel uyarıları dikkate almayan, meslek odalarını devre dışı bırakarak rant politikaları uygulayan, oy toplama ve kaynak yaratma amacıyla sık sık imar afları getiren ve denetimde zafiyete yol açan yöneticilerdir.

Üstelik depremden kısa süre sonra Adıyaman ve Şanlıurfa'da yaşanan sel felaketin-

de çadır kentler sular altında kalmış, bir konteyner suya kapılmış ve çok sayıda can kaybı olmuştur. Deprem ve sel gibi doğal afetlerin felakete dönüşmemesi için kentleşme politikaları, ilgili mevzuat ve özellikle yapı denetimi konusu, bilimsel ve teknik kurallar esas alınarak acilen gözden geçirilmelidir. Tek amacı kar etmek olan özel sektörün inisiyatifine bırakılamayacak denli önemli olan bu alanda, geleceğimizi güvenle inşa etmenin yolu bu işin kamu eliyle, kamu gözetiminde ve denetiminde yapılmasıdır.

Denetimsiz ve kaçak yapılaşmaya derhal son verilmeli, imar afları yasaklanmalıdır. Ülkemizin deprem ve afet planları geliştirilmeli, deprem zararlarını azaltma önlemleri, İmar Yasası ve diğer ilgili mevzuatlara yansıtılmalı, kent planlaması, yapı üretimi ve yapı denetimi konusu bütünlüklü bir şekilde ele alınmalıdır. Ayrıca mevcut yapı stokunda gerekli mühendislik incelemeleri gerçekleştirilerek, olası risklerin giderilmesi için ivedilikle çalışmalara başlanmalıdır.

Değerli Meslektaşlarım,

Uzun zamandır yaşadığımız ekonomik kriz, enflasyondan işsizliğe, yoksullaşmadan ekonomik durgunluğa kadar hayatlarımızı her alanda kâbusa çevirmiştir. Bu krizin asıl nedeni 1980'li yıllardan itibaren uygulanan özelleştirme, piyasalaştırma ve kuralsızlaştırmaya dayalı neoliberal politikalar. 21 yıldır bu politikaları ısrarla uygulayan AKP iktidarı ise yaşanan krizin baş sorumlusudur. Özelleştirmelerle üretken kamu kuruluşları elden çıkarılmış, kalan az sayıdaki kuruluş da idari bütünlükleri parçalanarak ve serbestleştirme uygulamalarıyla etkisizleştirilmiştir.

Ülke ekonomisi yüksek oranlı borçlanma ve yoğun ithal girdi kolaycılığının üzerine oturtulmuş, rantiye bataklığına sürüklenmiş, üretim yeteneği köreltilmiştir. Üretim-yatırım-tasarruf politikalarının yerini tüketim politikaları almıştır. Tarım ve sanayi gibi sektörler geriletilip, ülke kaynakları inşaat ve müteahhitlik işleri ile katma değeri düşük hizmetler sektörüne aktarılmıştır. Böylece dışa bağımlı hale getirilen ekonomi, sıcak para akışının kesildiği her durumda büyük krizlerle karşılaşmış, halkımızın ve ülkemizin birikimleri yok edilmiştir. AKP'nin yanlış ekonomi politikaları ülkeyi krize ve yaşadığımız felakete sürüklemiştir.

Üstelik AKP iktidarı boyunca eğitimden sağlığa, medyadan yargıya, kadın ve çocukların korunmasından bireysel özgürlüklere kadar uzanan hemen her alanda akli ve bilimi dışlayan çağdışı, gerici adımlar atılmıştır.

İşte bu ortamda ülkemizin geleceğini belirleyecek yeni bir seçim sürecine girmiş bulunuyoruz. Cumhurbaşkanlığı seçimi ve milletvekili genel seçimleri 14 Mayıs 2023 tarihinde gerçekleştirilecek. Bizler, toplumsal yaşamı ilgilendiren her olayda, uyarı, itiraz ve direnişlerimizi ortaya koyarken daima kamu çıkarını savunan tavrımızla hep haklı çıktık. Ülkece önemli bir karar verme aşamasında bulunduğumuz bu dönemde de mesleki alanlarımızda uygulanan politikaların sonuçlarını, konunun asıl sahibi meslek odalarının bakışıyla sizlere dosya biçiminde sunmak istedik. Elektrik Mühendisliği Dergimizin bu sayısında ilgili yazıları bulabilirsiniz.

Değerli Üyelerimiz,

Kentsel dönüşüm adı altında doğa ve çevre felaketlerine dönüşen rant ilişkilerine, özelleştirmelere, yoksulluğa, hak gasplarına, işçi cinayetlerine, cinsiyet ayrımcılığına ve emeğin sömürülmesine karşı çıkmak için; insan hayatının güvencede olduğu çağdaş bir ülkede yaşayabilmek için şimdi karar verme zamanı.

Barış içinde, adil bir hukuk sistemi ve özgür yönetim için mücadele zamanı.

Aydınlık bir Türkiye için sandığa gitme zamanı.

Umut dolu bir gelecekte buluşmak üzere...

Saygılarımla...